

FELSŐ-ZEMPLEN

TARSADALMI HETILAP.

MEGJELEN MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

SZERKESZTŐSÉG:
Hova a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő:
Kossuth Lajos-utca 84. szám.

ELŐFIZETÉSI DÍJ: Egész évre 8 kor,
fél évre 4 kor, negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fl.

Kéziratok nem adatnak vissza.
Börmentetlen levelek nem fogadtatnak el.
Nyilt-tér soronként 40 fl.

KIADÓHIVATAL:
Hova az előzetesek, hirdetések és nyitlók díjak küldendők:
Landesman B. könyvnyomdája.

A jövő zenéje.

Az állami tisztviselők fizetésének fölemeléséről van szó tudniillik. Arról az ügyről, a miről mindeddig annyit szóno-koltak, irtak, üléseztek és vitakoztak, míg egyszerre néma csönd állott be, mert küszöbön állani vélték a megváltó Messiást.

Sóvár reménykedéssel várták az érdekeltek a pirkadást, melylyel beköszönt sor-suknak jobbra fordulása, mohó vágyako-zással lesték a hajnalhasadást, mely meg-hozza helyzetük javítását. — Hasztalan voltak türelmesek, hiába vártak, lestek, reméltek: nem virradt meg. A bizontalan-ság éjlelebe kellett maradniok és a jó Isten tudja, hogy még meddig maradnak a vak-sötétségben.

Midőn már szentül megvoltak győ-ződvé az állami bürokraták, hogy végre-valahára ütött az órájuk, az annyira köve-telt, kért és megérdemlett fizetési javítást megkapják; egyszeriben romba dől, meg-semmisült reményeiknek legszebbike, vá-gyaiknak legóhajtottabbja.

Az új miniszterelnök programbeszé-dében világosan kimondotta, hogy az állami tisztviselők fizetésének fölemelését egyelőre elejti a kormány, szóval elődázák, elha-lasztják, eltolják — jobb időkre.

Az állami tisztviselők talán már annyira belefásultak a hosszas várakozásba (sokan talán bele is öszültek), hogy minden na-gyobb megrázkodtatás nélkül veszik tudó-

másul ezt a mellőzést. A rajtuk esett sérel-met némán viselik és többé panaszhang, zokszó nem jó ajkaikra.

Eleget beszéltek, kértek és könyörög-tek már e tárgyban, hogy valóban nem érdemes többé szót ejteni erről. De még ha fölemelnék szavaikat, volna-e fogatja, lenne e eredménye ezek után.

Jobb tehát várni, míg elkövetkezik az az időpont, melyben komolylyá és aktuá-lissá válik sokat hánytorgatott, agyon sa-nyargatott ügyük. Így legalább meglepetés számba fog menni, a nem remélt esemény elérézése.

Az állami tisztviselők nem fognak többé országos kongresszusokat tartani, nem fognak nyilvánvalóan nap-nap után fölírni a képviselőházba, nem fogják immár kétségbe ejtő helyzetüket, elviselhetetlen sorsukat ecsetelni. Hisz ösmeri az egész ország nyomorúságukat, tudják jól az ille-tékes tényezők, hogy állami hivatalnokok kérelme és kívánsága méltányos és szük-ségszerű.

Napirendre is került még az előző kormányok alatt ez az elárvult ügy s el is határozták, hogy minden lehető megtesz-nek az állami tisztviselők érdekében. Kidol-goztak szépen, gondosan egy tervezetet, mely azonban csupán tervezet maradt, aztán mire törvényerőre kellett volna lép-nie, sok minden került közbe, zavar, bo-nyodalom és fölfordulás.

Igy még továbbra is vártak türelem-

mel és vártak türelmetlenül a bürokraták, remélvén, majd csak elül a zaj, a lárma, megszűnik az obstrukció, jön új kormány és jön fizetésfölemelés.

Új kormány jött csakugyan, de a fizetés javítás elmaradt. Az egész dolgot vissza-csinálták, hogy újból kezdhesék előlről. Szóval még nem veszett el az állami tiszt-viselők fizetésének fölemelése, csak bizon-talan időkre elhalasztott. Még várhatnak egy-két-husz esztendeig, a mi éppen nem baj, mert valamikor mégis csak elkövetke-zik az idejük. És ez a fő. Jobb későn mint soha.

Addig is az ígéretekből tisztességesen éljenek, táplálkozzanak és ruházkodjanak, családjaikról illően gondoskodjanak. Aztán ne adósodjanak el, ne verjék magukat fö-lösleges kiadásokba, például a dermesztő, csikorgó hidegben ne fűtsenek, melegebb ruhában ne járjanak.

Nem kell csodálkoznunk aztán, ha nem úgy folyik a munka, mint kéne. Az állam gépezet álmosan forog, nagyokat zök-ken, mintha megállani szeretne, aztán csi-korogva, lomhán perdül tovább. A tisztvi-selők a nyomasztó terhektől gyötörve, felü-letesen, figyelmetlenül és hányi-veti mó-don végzik felelőségteljes munkájukat. Meg-szűnik a kötelességérzet, a pontosság, a korrektség ott, hol a gyomor korog, a család éhezik, a hitelezők meg egyre ott settenkednek, rémitgetnek és fenyegetnek. A munka immel-ámmal megy. A fej másutt

TÁRCZA.

„Szomorufűz hervadt lombja“

— A „Felső-Zemplén“ eredeti tárcája. —

I.

Váry Laci hadnagy egyike volt a legda-líásabb tiszteknek; vig kedélyével, kedves mo-dorával valamennyi bajtársának rokonszenvét birta és így az egész tisztikar kedvence lett. Féketlen költelezése és szertelen mulatságai miatt azonban a jó pajtások szomorúságára a telbini állomásról Pernyészre helyezték át.

Itt már megelőzte jó híre bevonulását. A zászlóaljparancsnok alapos prédikációval fogadta és megtiltotta neki az ivást: még az ebédnél sem volt szabad bort innia.

A vigkedélyű hadnagy tehát szakaszánál keresett szórakozást és egyedüli örömet abban lelta, ha fiukat szorgalmasan oktatta a sza-bályzat és szolgált titkaiba. Így az ő legény-sége volt a legképzettebb és szakaszával min-dig dicséretet nyert.

Szabadságidejét a közeli szép erdőben töltötte. Ott sétálgatott órákhosszat, vagy amint ideje engedte, félnapokat is, csendes magá-nyosságban álmodozva ideális lelkével, forrón lüktető szívével . . .

Egyszer, amint a rengetegben járt, egy regényes kis vadászlakra akadt. Kíváncsi volt. Körülnézte a házat, aztán a nyitott ajtón be-ment a lakásba. Odabent egy öreg erdész lakott gyönyörű felnőtt leányával . . . Várynak na-

gyot dobbant a szíve, mikor belépett. Ábrán-dozó lelkével, ifjú szívével azt gondolta hirtel-lenében, hogy ő most valami mesebeli helyre jutott, ahol az erdők királya lakik tündér leá-nyával. Ajkára nem jött szó a meglepetéstől. Helvette az öreg szólalt meg.

— Az Isten hozta vitéz hadnagy uram! Hol jár erre, merre csak a madarak szálla-nak? . . . Bizony hónapokig nem látunk erre embert, ha csak mi nem megyünk ritkán a városba valamiért. Ugyan, ha már megtisztelt bennünket, foglaljon helyet nálunk. Hej, nem is sejtí vitéz hadnagy uram, micsoda örömet szerezett nekem, hogy közénk vetődött! . . . Valamikor régen, de szép idők is voltak! — én is kardot hordtam oldalamon, puskát a vál-lamon — 48-as honvéd vagyok! . . .

Váry hadnagy csak most kezdett magá-hoz térni, mikor a 48-at hallotta. Jó magyar vér pezsgett ereiben.

— Az Isten éltesse, édes jó bátyám, hisz akkor bajtársak vagyunk!

Az öregnek erre könybelábadt a szeme.

— Hát engedje akkor vitéz hadnagy uram, hogy a vén bajtárs kezét szoritson önnel, — én Borhy Erdész vagyok, ez meg Ilona leá-nyom, — mondá az öreg a gyönyörű szőke leányra mutatva.

Váry magyarosan, bajtársiasan megszorítá az öreg kezét, majd bokáját összecsapva, a leány felé fordult:

— Váry hadnagy vagyok!

Ilona remegve nyújtott kezét és valami örövendek-félét mondott halkán.

Rövid idő múlva Váry már egész ottho-nosan érezte magát és mintha vig kedélye egyszerre visszatért volna, egészen felvidult és az öreg és leánya csak úgy lesték a szót ajkáról.

Az öreg erdész engedelmet kért, kiment és bort hozott. Váry szabadkozott, de aztán; félre bánt, busuljon a ló! — hozzálított a poharazáshoz és mind melegebben, mindig forróbban nézegetett az erdészleány szemébe.

Az öregnek már igen jó kedve volt, fel-köszöntötte a hadnagyot, aztán „bruder!“ ittak. A köszöntővel a hadnagy sem maradt el, előbb az öregre, majd a leányra üritette poharát . . .

A leány mélyen elpirult és először éle-tében, kezdett valamit érezni szíve táján, ami-lyenről eddig csak regékben olvasott, vagy tit-kon lopva álmodott forró, illatos nyári éjsza-kákon . . .

Várynak fejébe szállt a bor, vagy tán nem is az, csak úgy érezte és úgy szeretett volna ott maradni örökre abban a magányos, regé-nyes erdészlakban az öreg honvédnél, ez erdei szép szőke tündérleány bűvös közelében . . .

Érzé, hogy valami lekötötte oda — örökre . . .

Már késő estére járt az idő, mikor a had-nagy és az erdész bucsut mondtak egymásnak. A leány most már éppen nem tudott szólni, csak érezte, hogy fáj valami, hogy égeti belül és a hadnagy távozásával mintha lelkének fele is elszállt volna.

II.

Az öreg erdész mindig oly nehezen várta

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ az egyedül elismert kelle mes izü természetes hashajtószér.

Lapunk mai száma 4 oldalra terjed.

van, a gondolatok másfelé kalandoznak, az otthoni nyomor rémképeket fest és mindezt elsősorban az állam szenved, sinyli meg.

Az állami tisztviselők nem követeltek és nem kívánnak nagyot. Ezen kérésüknek már régebben lehetett volna eleget tenni. De ha már elmaradt, most annál inkább s annál előbb kellett volna dűlőre vinni azt a kínos ügyet, a helyett, hogy elszomorították a tekintélyes számban levő érdekelteket azzal, hogy a fizetési javítás kérdésének megoldása még korai.

Csak dolgoznak tovább az állami tisztviselők ambícióval, kitartással és türelemmel. Ha eddig vártak, talán még kibírják tovább is a várakozást, de még hasztalan volna a mindenféle ellenvetés, vajmi keveset lendítenének ügyökön.

Végre is csak be kell látniok az illetékes köröknek, hogy az állami tisztviselők ügye égető és sürgős megoldásra vár s nem lehet őket sokáig a bizonytalanságban hagyni, mert a hosszas huza-vonával csak elmérgesítjük az egész dolgot, ha idejekorán nem fogunk orvoslásához.

— A bor és hus fogyasztási adók városi kezelésben. A városi képviselőtestület f. hó 9-én tartott rendkívüli közgyűlésében felhatalmazta az előjárásot, hogy Nagymihály község bor és hus fogyasztási adójának 1904 évre való biztosítása tekintetéből megváltás útján 10530 korona, — Sztrajnyán község ugyanezen adójának, ugyanily időre bérlet útján 470 korona erejéig a a kincstárral szerződésre lépjen és az erre vonatkozó szerződéseket Nagymihály nagyközség nevében jogérvényesen megkösse.

VEGYES HIREK.

— Előléptetés. Az igazságügyi m. ki. miniszter *Kunfalvy* János nagymihályi telekkönyvvezetőt a X. fizetési osztály II-ik fokozatába léptette elő.

— Athelyezések. Ung vármegye főispánja a közszolgálat érdekében *Kulin* Aurél szobránczi és *Szilágyi* Sándor nagykaposi szolgabírákat kölcsönösen áthelyezte.

— Üzem megnyitás. A tóketerebes-gálszécs-varannói helyiérdekű vasútvonalon a rendes üzem, állami kezelés mellett, f. évi december hó 1-én kezdik meg. A menetrend már elkészült és legközelebb közzéteszik.

az időt, mikor jön már az ő kedves bajtársa? Pedig az nem maradt el egy nap sem. S mikor az öreg a bortól mámorosan elszunnyadt az asztalnál a nagy faragott lócán, Váry szépen lefektette és boldogan, csendben sutogtak Ilonával tulvilági szép életről, verőfényes, nap-sugaras — boldog szerelemről...

Igy tartott ez sok, sok ideig, hónapokon keresztül. Az öreg nem igen vett észre semmit és bízott bajtársában...

Pedig hát egyszer mégis jött egy idő, mikor Váry Laci kedve oda volt ismét örökre, örökre... mert megtudta forrón szeretett kedvesétől, Ilonától, hogy a boldogságot mihamarabb a — szegényen váltja majd fel.

Meg volt a tisztesség, a becsület Váryban. Arra egy percre sem gondolt, hogy elhagyja a leányt. Nem! Inkább az életet... Mert kaució nem volt sem jobbrol, sem balról és Laci azt gondolta: jobb meghalni, mint rangjáról lemondva, véget szakítani ennek a szép regénynek és beállni talán djnoknak, hogy magával vigyen egy asszonyt a nyomoruságba — gyermekkel együtt... Vagy tán az öreg erdősz nyakán maradjanak mindhárman!?... Erre nem született nemesvári Váry László!...

III.

Késő őszre járt az idő és szomoruan boros volt, mint a csüggedt lélek, mely nem ismer, nem talál vigasztalást.

Éppen halottak napja volt. Laci Ilonával künn járt az erdőn. Beljebb, beljebb mentek a sűrűségbe, egyszer egy szép kis tisztáshoz értek. Sudár, szép, susogó nyárfákkal volt az körülveve. Laci megszólalt:

— A sörgyár eladása. A Sztáray uradalomhoz tartozó helybeli sörgyár, miként értesülünk, tulajdonost cserélt. A gyárat *Müller* B. és fiai cég, mely régebbi idő óta bérben bírja és teljesen modern módon berendezte, vette meg. A cég most telepét kibővíti és a gyár termelő képességét jelentékenyen fokozni fogja.

— Birtok vétel. öv. *Grubiczy* Györgyné sz. *Tarnóczy* Ilma tulajdonát képező rákóczi birtokot *Gross* Ignácz nagymihályi, *Grünwald* Adolf bozosi és *Herskovits* Dávid felső revicesei lakosok 220-000 koronáért örökáron megvették. A birtok parcellázás alá kerül, a mennyiben arra a rákóczi, possai és alsó körtvélyesi gazdák reflektálnak.

— Eljegyzés. *Marmorstein* Jenő helybeli kereskedő f. hó 10-én eljegyezte *Friedman* Rezsint urhölgyet Miskolcra.

— Választás. Az ungi gk. egyházmegye alapokat ellenőrző bizottságba Zemplén-vármegyéből rendes tagokul: *Puzs* Sándor c. prépost sárospataki főesperes és *Miklós* István t. pápai káplán, szentszéki ülnök, sátoraljuhelyi esperes-lelkész; póttagokul: *Dudits* János rákóczi esperes lelkész és *Fesztory* József szentszéki ülnök vécei lelkész választattak meg. Nevezettek megválasztását *Firczák* Gyula főpásztor jóváhagyta.

A morvai verekedés áldozata. Lapunk multkori számában megirtuk, hogy e hó 2-án táncközben *Sirochman* Sirogy morvai fiatal embert, haragosai annyira összeverték, hogy a helyszínén ájultan összerogyott. *Sirochman* sérülései oly súlyosak voltak, hogy felgyógyulásához nem volt remény és tényleg sebecibe e hó 9-én belehalt. A bíróság szerdan sebecoltotta a hullát, a mely alkalommal a halál okául a szenvedett sérüléseit állapítottak meg. A csendőrség a tetteseket elfogta és a kir. járásbírószág fogházába szállította.

— Vasúti baleset. A tóketerebes-varannói helyiérdekű vasut még üzemben sincs és már is áldozata van. *Dudás* András 24 éves csongrád-megyei kubikust, ki közel a gálszécsi állomáshoz, a pályatesten földmunkát végzett, saját vigyázatlansága folytán egy kavicsot szállító vonat elgázolta. A súlyosan sérült munkást a helybeli kórházban ápolják, egyik lábfejét amputálni kellett.

— Házvétel. *Grosz* Ignácznak a Rákóczy utcában levő házat *Moskovits* Jankel dubrócai lakos 14400 koronáért megvette. *Grosz* a *Kossuth* Lajos utcában az általa a Sztáray uradalomtól megvett Brügler féle koresmaépület helyén *Schwartz* Bernát társtulajdonossal egy új emeletes modern házat fog építeni.

— Új gazdasági tudósító. A m. kir. földmívelésügyi miniszter *Weisberg* Márkus az varannói lakost a varannói járásra nézve a gazdasági tudósítói tiszttel bízta meg.

— Ilonkám, édes, egyetlen mindenem! Tudod mennyire szeretlek. Ismered helyzetünket, amelyből csak elhagyott, tövises út vezet mindenfelé. Nincs itt elágazás, reményt nyújtó zöld ösvény se jobbra, se balra... Anyyira szeretlek, hogy jobb szeretek veled így meghalni, mint az élet keservét veled is megosztva, annak tövisét a te gyöngye, áldott szíveddel is megéreztetni. Haljunk meg együtt!...

A leány némán intett fejével, mire mintha a nyárfák is beleegyezőleg bölintottak volna, összelelleztek, elbucsztak utoljára és két fegyverdörrenés után, pár perc múlva már ott voltak az álmok rózszazinködős, fehérvirágos tündérvilágában...

IV.

Még aznap a járóparancsnok ijedten jelentette a laktanyában, hogy Váry László hadnagy urat halva találta az erdőn egy — leánnyal!

A tiszték megdöbbenéssel hallották a hírt és valamennyinek köny szökött szemébe. Mikor ma mindenki a sirokhöz jár vizsgálatást keresni, ők gyászszalagot tettek karjukra és megilletődve keresték fel boldogtalan bajtársukat.

Elámultak a szép leány láttára, — erről Laci hallgatott, mint a sir.

Egy levelet találtak Lacinál, melyben arra kérte bajtársait, hogy egy sirba temessék imádozott kedvesével, sirjuk fölött szomorufűz legyen és halálának minden évfordulóján, halottak napján: huzassák sirja felett az ő szomorú nótáját:

»Szomorufűz hervadt lombja«...

— Cziróka-Béla leégett. November 2-án Cziróka-Bélan oly tűz volt, mely a megfeszített mentési munkálatok dacára, csaknem az egész falut elhamvasztotta. A falu többnyire szalmával fedett házból áll, melyek oly sűrűn vannak összeépítve, hogy bár 5 szivattyu működött, a mentés rendkívül nehéz volt. Leégett 38 ház, több mint 70 melléképület és csűr, valamint az egész ezidei termés és takarmány. A körülbelül 70.000 koronát kitevő kár, csak csekély részben térül meg biztosítás útján.

— Birói vizsga. *Péchi* Aurél saujhelyi törvényszéki aljegyző a birói vizsgát Budapesten egyhangu sikerrel letette.

— Kórházi betegforgalom. A helybeli közorházban f. évi október hóban felvétetett 70 új beteg, és így a szeptember hó végén visszamaradt 59 egyénnel együtt 129 beteg ápolatott. Az ápolási napok száma 2129. Az intézet rohamos fejlődésére és főleg kiváló vezetésére vall, hogy a f. évben eddig már mintegy 8000 el több ápolási nap van, mint a teljes évre előírt szám.

— Elfogott betörő. *Románka* Gyula rovott multu gálszécsi lakost, ki legutóbb Gálszécsen *Ragány* Jánosné kárára nagyobb betöréses lopást követett el, *Balla* gálszécsi csendőr őrmester a mult héten a legénye-mihályi vasuti állomáson letartóztatta és a gálszécsi kir. járásbírószág fogházába kísérte be.

— Kinevezés. *Balász* Jenő m. á. v. hivatalnok Gálszécsre vasuti állomás főnökke kinevezetett.

— Motorkocsi közlekedés. *Barnai* Andor helybeli szálloda tulajdonos automobilot szerez be, mely a szálló és a vasuti állomás között fog közlekedni és a Barnai szállodába vasuton érkező vendégek céljára fog szolgálni.

— Kísorsolt esküdték. A november 16-án kezdődő esküdtészi ülészakr'á vidékünkrol *Szemere* Géza (Lasztomér), *Malonyai* Ferenc (T. Teres) és *Petrovics* Gyula (Homonna) esküdték lettek behiva.

— Új csendőrőrs. Parnón az eddigi kúlnitvény helyett új önálló csendőr őrszet állitanak fel, mely f. évi december 1-én kezd meg működését. Az őrs létszáma 5 fő lesz és *Gróf Andrássy* Géza egyik épületében fogják elhelyezni.

— Bűrelőadások. *Müller* Vilmos bútársulata városunkba érkezett és f. hó 12-én és 13-án a *Barnai* szállóban, 14-én és 15-én pedig a „Csillag” szállóban akrobata-előadásokat tart.

— A sárospataki főtekolat Jóság-egylet 1903. évi november 21-én Jóság-takon, a városháza nagytermében Jóság-estélyt rendez. Kezdeté este 8 órakor. Belépő díj: Személyjegy 2 korona, családjegy 5 korona. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag

A tiszték szép, díszes temetést rendeztek a szerető párnak és eltemették őket, amint bajtársuk kívánta...

Az öreg erdősz hiába várta egyetlen leányát, kedves jó bajtársát, nem jöttek azok haza többé soha, soha... És a szegény ősz aggasztán elborult elmével, sirva járta az erdőt, leányát keresve a kedves bajtársával, amíg ő is el nem költözött végleg utánuk...

V.

... Halottak napja van...

A szeretet lángjai kigyulnak a sirokon...

Évek mulnak, a pernyésdi tiszték jönnek, mennek, változnak, de bajtársuk szomorú regényét szájról-szájra adják és mikor a hűvös őszi szélben a mécsesek halvány lángjai pislákolnak a pernyésdi temetőben minden évben, halottak napján, este, mikor mély csend van már a sirok felett, katonai díszben bajtársak állnak körül egy széles sirdombot, majd megszólal egy dal a cigány hegedűjén, búsan búgó szóval:

»Szomorufűz hervadt lombja«...

És mintha ez éjjel két halovány csillag szebben ragyogna le az égboltozatról...

*

A honvédtisztikarban ezt a történetet sokan ismerik, most olvasva, rá is ismernek a szereplőkre, noha nevüket megváltoztattam s a tragédia színhelyét máshová tettem át...

Szántó Ferenc.

nyugtáztatnak. — A táncot hangverseny előzi meg a következő műsorral: Nyitány, Erkel F. Hunyady László c. operájából. Előadja: a főiskolai zenegylet. Felolvasás. Tartja: Nemes Béla. IV. Symphonie concertante. Charles Dancla. Op. 98. Előadják: zongorán Simon József, hegedűn Nemes Aladár és Hvezda Gusztáv. Szavaltat: Előadja: Nagy Elemér. Tárogatón játszik: Váró Zoltán. Elnöki bezáró. Tóth Dezső c. 1. elnöktől.

— **Férjhez menő leányok kiállítása.**
New-Yorkban egy igazi amerikai intézmény honosított meg legutóbb. Arról van szó, hogy a drága idejű yankeeknek, ha tűzhelyet akarnak alapítani, ne kelljen menyasszonyra vadászni, hanem könnyű szerrel válogathassák ki az eladó lányok közül a nekik minden tekintetben legmegfelelőbbet. Evégből nemrégiben megnyitott az eladó lányok kiállítása, melyek segítségével a házassalandó ifjak feleséghez, a leányok pedig — főként a juthatnak. A kiállítás elegánsan berendezett, több tágas helyiségből áll. Az első terem arcképcsarnok, melyben a menyasszonyjelöltek túljól sikerült arcképei láthatók. Minden arckép mellett ott van az illető hölgy biográfiája. Ebben a curriculum vitae-ben a vezeték és keresztnéve mellett be van írva a családi viszonyai, foglalkozása, hozománya, szóval mindaz, ami a házassalandó tértit érdekelteti. A teremben minden tiszta galléru és jó nadrággal bíró férfiak szabad a bemenet. Ha a látogató ifjúnak valamelyik hölgy anyagi és egyéb tekintetben megfelel, csak meg kell nyomnia egy villamos csengőt, mire kinyílik egy ajtó s csekély díj lefizetése után a belső helyiségbe mehet s ott rögtön beszélhet választottjával. Amerikában az a bizonyos „beszéljen a mamával” ismeretlen és fölösleges is, mert Amerika tudvalevőleg, a korlátlan szabadság hazája s a leányok anyai beavatkozás nélkül szabadon rendelkezhetnek kezükkel. Ha a kiválasztott leány elfogadja a házassági ajánlatot, az ifjú jegyespár nyomban átvonul a butor-osztályba, ahol beszerezhet mindent, ami a háztartáshoz szükséges. Az ugyanott székelő házassági ügynökségnél minden megvan, ami a törvényes házasságkötéshez szükséges. A paptól kezdve, aki éjjel nappal bármikor megadja a frigyét, egész az ügyvédig, aki, ha szükséges, nyomban a házasság megkötése után megindítja a válópárt.

— **Vendéglöben.** Fültanuk állítása szerint egy helybeli vendéglöben esett meg a minap ez a kis történet.

Egy ur, meg a fia ebédeletet együtt.

— Pincér — mondja az apa — milyen a tészta?

— Torta, turóscsusz, csehipimasz . . .

— Hozzon egy kis adag csehipimaszt a fiamnak, egy nagyot pedig nekem — rendelkezik az ur.

A pincér elfut, aztán pár perc múlva rohan vissza a megrendelt étellel, miközben sebtében a két adagot az illetékes helyre teszi, mondván:

— Kis pimasz, nagy pimasz.

S ezzel tovafut, mint aki dolgát — jól végezte.

IRODALOM.

Malthus. A gyárpar mai terjedésének napjaiban szemünk akaratlanul és minduntalan oda fordul azok felé, a kik a pauperizmussal foglalkoztak. A legnagyobb gazdaság alján mindig ott van a tömegnyomor és Nagy Britannia a XIX. század elején, hatalmának tetőpontján olyat láthat, a melyhez hasonlót a régi Róma óta nem látott a világ. Az összes világrészek adója Londonban folyt össze, a regensberceg úgy élt, mint egy régi Caesar, az országban pedig sok 100,000 család alig bírta megélni máról holnapra. Az angol pauperismus mint társadalmi jelenség a római proletarismus mellett foglalt helyet. Nem volt épen rab-szolgaság, de pár ezer ur és milliónyi munkás közt hol van a szabadság és egyenlőség?

Smith Adám a modern ipar fejlődésének kezdő korszakában, midőn az emberi elme ezen újabb csodájáról a jólét fokozását várták, írta meg azt a nagy művét, mely a munkát és ennek felosztását állítja oda legfőbb gazdasági tényezőül. Ennek a korszaknak, midőn szinte gyógyíthatatlannak látszottak az új gazdasági fejlődés útjára sebek, szintén meg volt a maga theoretikusa, Malthus Tamás, egy becsületes tudós pap. O azt a tényt állította fel, hogy a népesség geometriai arányban nőtt, a gabonatermelés azonban csak számtani arányban, hogy tehát így belátható időben túlnépesség és ezzel általános inség áll be a természet rendje szerint. A XVIII. század optimista felfogásával, mely a legfőbb gazdasági és politikai előnyt épen a sürűnépességben találja, ellentétben áll ez a pessimista tan, mely játékonny intézménynek tűnteti fel a coelibatust és a szerzetes életet, egészséges érvágásnak a háborút, a társadalmi bajok

főorvoslójának a pusztító betegségeket és a kivándorlást. Tanát a század épen nem igazolta s ma nines más, csupán tanulságos emléke annak a hatásnak, melyet a pauperismus a gondolkodó emberekre gyakorolt.

Malthusról szól a Nagy Képes Világtörténet most megjelent 200 ik füzet.

A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marezali Henrik, egyetemi tanár, ki egyúttal a kötet írója is. Egy egy gazdagon illusztrált kötet ára díszes félbörkötésben 16 korona; füzetként is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvényszerűsége Budapest, VIII. Ullói ut 18. szám) s minden hazai könyvkereskedés útján, havi részletfizetésre is.

CSARNOK.

Cselédem bölcsészete.

A feleségem mindig kedves meglepetésekben részesít, hol egy kapálodzó, virgonc esemete, hol egy tetemes összegről szóló számla alakjában, a napokban pedig azon váratlan hírral fogadott, hogy Zsofinak, a cselédleányunknak — felmondott.

— Miért? — kérdeztem nőtől, mert sehogyan se fért a fejembe, hogy Zsofi távozzék házamból. Csak nem gondolt a feleségem a szenvedélyemre, hogy szeretem a szép cselédleányokat . . .

A feleségem felelet helyett becsengette Zsofit.

— Hol van a liba? — förmedt a feleségem a belépő leányra.

— Nem tudom, nagysága. — szolt Zsofi némileg sértődött hangon — elzártam a szekrénybe . . .

— De csak nem nyelte el a föld, hogy a libát sehol se lelem . . .

Már már kiesuszott a számon, hogy: — Elég liba vagy te, édes rózsám! — de gondoltam a következőkre, melyek a feleségemmel szemben rám nézve mindig szomorúak.

— De édesem, mondtam Zsofinak — maga csak nem akar visszaemlékezni, midőn észrevette a liba eltűnését?

— Kérem, nagyságos ur, a mikor András (a fess baka) itt volt, a libát is még itt láttam, de midőn András elment, a libát sem láttam már.

— Tehát András itt volt? Es mi haszna, ha Andrással a liba eltűnt? Nos, vallja be, mit tett?

— Hát, hát — siránkozott Zsofi — András megette a libát, mert csak nem adhatok neki főzeléket.

— Csepp kedvem sincs, hogy a hadsereg gyomorának szükségleteit fedezzem — mondtam — maga pedig két hét múlva távozhat.

Se baj, jegyezte meg Zsofi — nekem már külön és finomabb házakban is felmondtak.

Az ügy ezzel be volt fejezve, de nagyon téved az, aki azt hiszi, hogy most minden gondtól megszabadultam. A hadd el hadd csak most zudult fejemre.

Cselédet kellett fogadnom, aki szép is legyen, vasalni, sütni, főzni kitűnően tudjon, rendes, illemes, udvarias legyen, ne legyen se sánta, se pupos, se vak, se néma, se süket, de tudjon mindent. Es e jó tulajdonságaiért és megbecsülhetetlen szolgálataiért ne számítson többre, mint feleségem megelégedésére hat forinttal fizetve, ha mi elvágunk nem is olyan kevés ha vesszük.

Cselédközvetítő derekasan megfelelt hivatásának; annyi cselédet protezsált hozzám, hogy belőlük akár egy kis hadsereget is összeállíthatam volna.

Az első csinos, barna hölgy volt. Könnyű vázson ruhában lebbent be az ajtón, és virágos kalappal fején, hosszú svéd keztyűs kezében pedig női esernyőt szorongatva, mint egy szépen felöltözött német harci mén állott meg előttem.

— Parancsol nagyság? — hebegtem zavarodottan, talán szolgálatára lehetnek?

— Hisz épen én akarom a nagyságos urat szolgálalni, hangzott a határozott válasz.

Ajkamba haraptam baklővésemre és izgatottan lapozgattam bizonyítványai között.

— Nagyon rövid e bizonyítványok! jegyeztem meg kis szünet után.

— De annál több! vágott vissza Sajnos, nem az én hibám. A nagyságok ma már, fájdalom, rossz szemmel nézik, ha cselédjük a divat szerint öltözködik. A legutóbbi úrnőm is azért mondta fel szolgálataimat, mivel oly felöltöt készítettem magamnak, mint az övé volt. Ez nem lett volna baj, de igenis baj lett akkor, midőn ki is fizettem, míg a nagysága adós maradt.

— Igen, hagytam helyben állításait — de tán eljőne holnap a válaszer?

Ó szóra sem méltatott, kapta bizonyítványait sarkon fordult és indult.

Az ajtóból meg visszakiáltott:

— On különben is a harmadik emeleten lakik és így nem is szolgálom. Volt szerencsém! — és becsapta maga után az ajtót.

Alig szedelőzködtem fel meglepetéséből, midőn egy tömzsi, pozsgás arcú leányka állott elem. Meg se várta a megszólításomat, hanem egyszerűen belefogott mondókájába.

— Tetszik tudni, nagyon jó vagyok. Sütni, főzni, vasalni, mosni, porolni egyszerűen tudok. De elmondom miért távoztam az előbbi helyemről. Az asszony nem tudott főzni és képzelve csak, a burgonyát ollóval akarta vágni, a levest habbal tálalta, a húst kanállal metélte, a salátát olajjal mosta és a csirkét forró víz helyett petroleummal koppasztotta. Hát kérem, ezért mentem el onnan és megfogadtam, hogy csak oda szegődöm, a hol magam főzhetek.

— De a főzésben segítségére akarok lenni — válaszolt feleségem.

— Isten meints! — kiáltott — jaj, csak azt ne — és ment isten hírével.

— Alig telt el öt perc és az ajtó szárnyai ismét kinyíltak.

Vézna, szikár hölgy lépett be, kinek a végre hajlott orrát régi okulás nyergelt meg. Hóna alatt újságokat meg könyveket szorongatott.

— Bocsánat — szolt — hogy előzetes bejelentés nélkül bátorkodtam tisztelgetnem tenni, de a nemes érzés, mely szívem áthatja, arra buzdított, hogy csak lépjek be az önök családi tűzhelyüknek szentelt hajlékába, hol igaz szolgálói lélek igaz szívhez szólhat.

Van szerencsem tehát szolgálataimat tisztelgetéssel felajánlani, ama reményben, hogy a jövőben kikeményítendő ingek, rántott csirkék és hámozott krumplik tanuságot tesznek hasznaveletőségemről és a hazban végzett szolgálataim nélkülözhetetlenségéről. Neme: Gertrudis Eulália.

Önkéntesen bemutakoztam.

— Várományos Zoltán, hirlapíró vagyok — mondtam — ah, pardon . . . ön . . . a cselédem akar lenni. Hát csak tessék kimenni a konyhába.

Nem tudom, mi történt ezután, csak arról van most határozott fogalmam, hogy Zsofi a világ legjobb cselédje, kinek igényei egy libacombnál nagyobbra nem terjednek.

Nem is fogadok cselédet egyhamar.

Halmos Miksa.

Felölös szerkesztő: Dr. Kállai József.

Főmunkatárs: Dr. Kellner Mihály.

Kiadóhivatali művezető: Lándai József.

Hirdetések.

Feldarabolt tűzifa

100 kilogrammonként 1 kor. 50 fillér.
Egy fél öl hasábfba házhoz szállítva 11 kor.

ROSENWASSER és BREUER

Nagy-Mihály, Kossuth Lajos utca 44. sz.

DEÁK JENŐ

fogászati műterme

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy

MÜTERMEMET,

a Barnai szállóból a Rákóczi-utcai Kleinféle emeletes házba helyeztem át,

a hol minden a fogászati szakmába vágó munkákat — külföldi tapasztalataim folytán

— **amerikai módszer szerint, gyökerek eltávolítása és szájpádás nélkül, rágásra alkalmas fogsorokat és egyes fogakat készítek.** — Régi nem használható fogsorok használhatóvá alakíttatnak.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri tisztelettel

Deák Jenő.

Bor eladás.

Saját termésű boraimat következő áron adom:

Asztali bor	literenként	35 kr.
Rácz úrmös	"	50 "
Csemege ó bor	"	80 "
Muskotály	"	2 frt "
Asszú tokaji üvegekben	"	1 " "
5 puttonyos asszú (betegeknek alkalmas)	"	2 " "

WIDDER BÉLA

Nagy-Mihály, Sulyovszky-fele ház.

Schicht-szappan

VÉDJEGYEK:

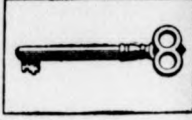
„Szarvas“

vagy

„Kulcs“

a legjobb, legkiadósabb és azért a legolcsóbb szappan

Minden kártékony vegyülettől teljesen ment.

Mindenütt kapható!

A bevásárlásnál különösen ügyeljen arra, hogy minden darab szappan a „SCHICHT“ névvel és fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.

Meghívás.

A Nagymihályi Önszegélyző-Egyesület mint Szövetkezet f. 1903. évi november hó 22-én délután 2 órakor a városháza tanácstermében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre az egyesület t. tagjait van szerencsénk meghívni.

Nagy-Mihály, 1903. november 4.

Bódy Győző
könyvelő.

Dr. Glück Samu
int. igazgató.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az alapszabályok módosítása, kibővítése és különösen részjegyek kibocsátása iránti intézkedések fölvétele.
2. Esetleges indítványok, melyek a közgyűlést megelőzőleg 3 nappal írásban az igazgatósághoz beadandók.

SZŐLŐLUGAST

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugsznak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házuakat az egész szőlőérés idején a legkínzóbb muskotály és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legesekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek; kerítéseknek stb. a legrombóbb díszre, anélkül, hogy legkevésbé helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a leghálátatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatu katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja.

Cím:

Érmelléki első szőlőültványtelep Nagy-Kágya,
u. p. Székelyhid.

IGNÁCZY GÉZA

fényképészeti és festészeti műterme

NAGY-MIHÁLY., Kossuth Lajos-utca, özv. Tischlerné urnő házában.

Magyarország és Ausztria nagyobb városaiban nyert bő tapasztalatokkal és jó ízléssel bírva, pár napot óhajtottam Nagymihály városában is tölteni. Az a siker és fogadtatás egészen meglepett, a melylyel egy Nagymihály városának mint vidékének műértő és az iparművészetet pártoló számottevő intelligens közönsége részesített. — Ezen pártolás engem arra az elhatározásra bátorított, hogy itt Nagymihályban, a Kossuth Lajos-utcán, özv. Tischlerné urnő házában, egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelően berendezett

fényképészeti és festészeti

műtermet nyissak, azon reményben, hogy esalatkozni nem fogok, a miért is kérem becses pártfogásukat.

Felvételek medaillontól egész életnagyságig, családi és alkalmi csoport fényképek. Aquarellek, olaj festmények, platin- és színes képek. Secessiós levelező lapok. Nagyítások régi kis kép után is kitűnő sikerrel és élethűen. Esti társas felvételek villanó porral. Fényképek selyemre és porcellánra. Diapositívek (áttetsző üveg képek.) Fényképek órákra és poharakra. Kézelt gombok, nyakkendő tűk, női broschok, óra fűgők fényképekkel, igen elegáns kivitelben. — Utárendelések esetére az eredeti lemezt megörzöm. Felvételeket egy műtermemben, mint házon kívül, borult időben is a legnagyobb sikerrel eszközölök. Kívánatra vidékre is kimegyek.

Magamat és üzletemet a nagyrédmű közönség szíves pártfogásába ajánlva, maradtam hazafias üdvözléssel

IGNACZY GÉZA.

Meghívás.

A Nagymihályi Önszegélyző-Egyesület mint Szövetkezet f. 1903. évi november hó 22-én délután 2 órakor a városháza tanácstermében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre az egyesület t. tagjait van szerencsénk meghívni.

Nagy-Mihály, 1903. november 4.

Bódy Győző
könyvelő.

Dr. Glück Samu
int. igazgató.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az alapszabályok módosítása, kibővítése és különösen részjegyek kibocsátása iránti intézkedések fölvétele.
2. Esetleges indítványok, melyek a közgyűlést megelőzőleg 3 nappal írásban az igazgatósághoz beadandók.

„Spire“ varrógépek.

Varrógép vásárlásnál ne az árakat, de a gép jóságát tekintjük első sorban.

A „Spire“-féle varrógépek úgy minőség, mint ár tekintetében is az első helyett foglalják el; azokért minden tekintetben 5 évi teljes jótállást vállalok.

A „SPIRE“ varrógép a divatos műhímzésre is használható.

Raktárak:

S.-A.-Ujhely, Ungvár, Homonna,
NAGY-MIHÁLY, Kossuth Lajos-utca
(Strömpl szálló mellett.)

Ugyanott kapható Singer, Hove, Henger, W. W. és balkaru varrógépek, kedvező havi részletfizetésre. Varrógép alkatrészek u. m. hajócskák, rügök, srófok, gumikarika, valamint savmentes varrógépölaj készletben tartatnak.

Javitások olcsón és pontosan eszközöltetnek.

Goldstein Adolf

épület- és diszmu-bádogos

lámpa, üveg és porcellán kereskedése
NAGY-MIHÁLYON.

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát mindennemű asztali- és függő-lámpákban, kávé-, likör-, sör- és evő-készletekben, alpacca- és nikkell-árak, majolika fali díszekben, barna köedény és zománczozott edényekben, ugyszintén teljes konyhafelszerelésekben.

